

Les característiques fiscals de l'empresa cooperativa

Col·legi d'Economistes de Catalunya
29 d'octubre de 2009

1 39

COOPERATIVES – SOCIETATS MERCANTILS

- Societat de persones / societat de capitals
- Distribució de resultats. Diferenciada
- Fons obligatoris
- Baixa de soci
- Autoregulació del règim de treball
- Participació dels assalariats en els beneficis

2 39

MATÈRIES A ANALITZAR

RÈGIM FISCAL DE LES COOPERATIVES

NORMES QUE REGULEN AQUESTA MATÈRIA

LLEI DE COOPERATIVES DE CATALUNYA, LLEI 18/2002.

LLEI 20/1990, sobre règim fiscal de les cooperatives

- TRACTA DE POTENCIAR EL DESENVOLUPAMENT ECONÒMIC I FINANCER DE L'EMPRESA, FONS PROPIS:

CAPITAL, RESERVES VOLUNTÀRIES
I OBLIGATÒRIES.

- TRACTA DE POSAR EN MANS DE L'EMPRESA COOPERATIVA CAPACITAT DE DESPESA QUE ES TROBA EN MANS DE L'ADMINISTRACIÓ (FEPC)

TIPUS DE COOPERATIVES PER A LA FISCALITAT

Cooperatives, empreses fiscalment protegides

Cooperatives protegides

Les que s'ajustin als principis i disposicions de la Llei de Cooperatives

Cooperatives especialment protegides

Compleixen requisits extrems

Cooperatives NO protegides

Quan s'incorre en alguna de les 16 causes de pèrdua de condició de fiscalment protegides => Tributa al règim general

Llei 20/1990, de 19 de desembre, sobre Règim Fiscal de les Cooperatives

PER SER COOPERATIVA PROTEGIDA I ESPECIALMENT PROTEGIDA, ES GAUDEIX DE BENEFICIS FISCALS:

- SOCIETATS
- IMPOST DE TRANSMISSIONS PATRIMONIALS I ACTES JURÍDICS DOCUMENTATS
- ACTIVITATS ECONÒMIQUES
- IMPOST SOBRE BÉNS IMMOBLES

Cooperatives especialment protegides són del tipus:

- Cooperatives de treball associat.
- Cooperatives agràries.
- Cooperatives d'explotació comunitària de la terra.
- Cooperatives del mar.
- Cooperatives de consumidors i usuaris.
- Cooperatives de segon i ulterior grau

PÈRDUA DE LA PROTECCIÓ FISCAL

Cooperatives no protegides:

Si incorren en alguna de les causes de pèrdua de la condició de cooperativa fiscalment protegida

S'hi apliquen les regles establertes per a les cooperatives

Tributen sempre al tipus general de l'Impost de societats per la totalitat dels seus resultats

L'IMPOST SOBRE SOCIETATS A LES COOPERATIVES

- DISTINGEIX ENTRE RESULTATS COOPERATIUS I EXTRACOOPERATIUS
- ES DETERMINA SEGUINT LES NORMES DE LES SOCIETATS MERCANTILS
- RESULTATS COOPERATIUS
 - INCORPORA MÉS PARTIDES DEDUÏBLES:
 - COOPERATIVES DE SERVEIS (PREU MERCAT)
 - COOPERATIVES DE TREBALL ASSOCIAT BESTRETES LABORALS RETRIBUCIÓ ZONA O SECTOR ACTIVITAT.
 - INTERESSOS D'APORTACIONS AL CAPITAL SOCIAL

- **RESULTATS COOPERATIUS:**
 - Procedeixen de l'activitat ordinària de l'empresa
 - Procedeixen de la regularització de balanç
 - Procedeixen de plusvàlues reinvertides segons l'article 64.2 f de la Llei 18/2002
- **RESULTATS EXTRACOOPERATIUS**

- Les operacions realitzades amb els socis es computen per valor de mercat.
- L'import de les bestretes laborals es calcula seguint les retribucions normals en la zona i el sector.
- La cessió de drets d'ús i aprofitament de terres o béns immobles a les cooperatives d'explotació comunitària de la terra es valora per la renda usual de la zona per a aquestes cessions.
- Les cooperatives de consumidors i usuaris, habitatge, agràries, o les que, segons els estatuts, facin serveis o efectuïn subministraments a socis; es computen pel preu a què s'hagin fet; mai inferior al cost, incloent-hi les despeses generals. En les agràries s'aplica aquest sistema tant per als serveis i subministraments que la cooperativa faci als seus socis com els que els socis facin amb la cooperativa.

- Es consideren separatament els resultats cooperatius i els extracooperatius.
- Per determinar els resultats cooperatius i extracooperatius, s'imputen als ingressos d'una o altra classe:
 - Les despeses específiques necessàries per a la seva obtenció
 - La part que correspongui de les despeses generals de la cooperativa.
- La base imposable corresponent es minora en el 50% de la part que es destini, obligatòriament, al Fons de reserva obligatori.

- **Ingressos cooperatius:**
 - Els que procedeixen de l'activitat cooperativitzada realitzada amb els socis.
 - Les quotes periòdiques satisfetes pels socis.
 - Les subvencions corrents, i les subvencions de capital quan i com corresponguin segons les normes comptables.
 - Els interessos i els retorns procedents de la participació de la cooperativa en altres cooperatives.
 - Els ingressos financers procedents de la gestió de la tresoreria ordinària necessària per a l'activitat cooperativitzada.
- **Despeses deduïbles. Supòsits especials:**
 - L'import dels lliuraments de béns, serveis realitzats pels socis; i les rendes dels béns cedits a la cooperativa pels socis, estimats pel seu valor de mercat.
 - Les quantitats que les cooperatives destinin, amb caràcter obligatori, al FEPC.
 - Els interessos reportats per les aportacions a capital social i aquells derivats de les tornades integrades en el Fons especial (art. 85.2c Llei coop.), sense que superi el bàsic de Banc d'Espanya més 3 punts per a socis i 5 per a associats.
 - No es consideren despeses deduïbles les quantitats distribuïdes a compte d'excedents, ni l'excés de valor assignat sobre el de mercat.

- Rendiments extracooperatiu:

Es consideren com a ingressos extracooperatiu:

- Els que procedeixen de l'activitat cooperativitzada realitzada amb no socis.
- Els derivats d'inversions o participacions financeres en societats de naturalesa no cooperativa.
- Els obtinguts d'activitats econòmiques o fonts alienes a les finalitats específiques de la cooperativa. S'hi inclouen els procedents de les seccions de crèdit de les cooperatives (excepte les operacions actives realitzades amb socis), els obtinguts a través de cooperatives de crèdit i d'inversions en fons públics i valors emesos per empreses públiques.

- Incrementos i disminucions patrimonials:

- Les variacions en el valor del patrimoni de la cooperativa que es posin de manifest.
- No es consideren increments patrimonials:
 - Les aportacions a capital social, les quotes d'ingrés i les deduccions d'aportacions obligatòries que es destinen al Fons de reserva obligatori.
 - Les compensacions de pèrdues realitzades pels socis.
 - Els resultats de la regularització d'actius autoritzada per llei.
- No es consideren disminució patrimonial les reduccions de capital social per baixa de soci.

- **Quota íntegra**, quan la suma algebraica de les quantitats resultants d'aplicar a les bases imposables, positives o negatives, els tipus de gravamen corresponents, **resulti positiva**.

(B. imp. rslt. coop. x T. grav.)+(B. imp. rslt. extracoop x t. grav.)

- **Quan** la suma algebraica **resulti negativa**, el seu import **podrà compensar-se** amb les quotes integres positives dels **quinze exercicis següents**

- La deducció per doble imposició de dividends, retorns, o doble imposició internacional es practica aplicant el tipus de gravamen que correspongui en funció del caràcter cooperatiu o extracooperatiu dels rendiments que originen aquesta deducció.
- Si són retorns cooperatius la deducció és del 10% o del 5% del retorn, segons si la cooperativa que els ha generat és en aquest moment protegida, o especialment protegida.

- La deducció per creació d'ocupació és d'aplicació també quan se superi el període de prova per al soci treballador de la cooperativa de treball associat, o el soci de treball en qualsevol cooperativa.

BENEFICIS FISCALS DE LES COOPERATIVES

		Protegides	Especialment protegides	No protegides
Impost de Societats		Tipus gravamen: 20%	Tipus gravamen: 10%	General
ITP i AJD	Constitució, ampliació K, fusió i escissió	Exempció	Exempció	No exempció
	Constitució i cancel·lació préstecs	Exempció	Exempció	No exempció
	Adquisició de béns i drets	Exempció per a FEPC	Exempció per a fins socials i FEPC	No exempció
Impost d'Activitats Econòmiques (IAE)		Bonificació 95%	Bonificació 95%	No bonificació
Impost de Béns Immobles (IBI)		Bonificació del 95% en coop. agràries i d'explotació comunitària de la terra	Bonificació del 95% en coop. agràries i d'explotació comunitària de la terra	No bonificació

COOPERATIVA PROTEGIDA ESTÀ EXEMPTA

- Els actes de constitució de capital, fusió i escissió
- La constitució i cancel·lació de préstecs
- Les adquisicions de béns i drets que s'integrin en el FEPC, i que es destinin a complir les seves finalitats.

COOPERATIVA ESPECIALMENT PROTEGIDA ESTÀ EXEMPTA

- Els actes de constitució de capital, fusió i escissió.
- La constitució i cancel·lació de préstecs.
- Les adquisicions de béns i drets que s'integrin en el FEPC, i que es destinin a complir les seves finalitats.
- Les adquisicions de béns i drets destinats al compliment de les seves finalitats socials i estatutàries.

COOPERATIVA PROTEGIDA

- La base imposable, positiva o negativa, corresponent a resultats cooperatius. Tipus de gravamen: 20%.
- La base imposable, positiva o negativa, corresponent a resultats extracooperatius. Tipus de gravamen general.
- Llibertat d'amortització dels elements d'actiu fix nou amortitzable adquirits en els tres primers anys a partir de la data d'inscripció al Registre. Amb el límit del saldo del compte de resultats cooperatius disminuït en les aplicacions obligatòries al FRO i a la participació del personal assalariat.
- La llibertat d'amortització és compatible amb la deducció per inversions.

COOPERATIVA PROTEGIDA

Les cooperatives de Treball Associat fiscalment protegides que agrupin almenys el 50% de socis minusvàlids.

Si acrediten que en el moment de constituir-se, aquests socis eren a l'atur.

Tenen una **bonificació del 90% de la quota íntegra de l'Impost sobre societats** durant els **5 primers anys** d'activitat, en tant **es mantingui** el percentatge esmentat.

COOPERATIVA ESPECIALMENT PROTEGIDA

- La base imposable, positiva o negativa, corresponent a resultats cooperatius. Tipus de gravamen: 20%.
- La base imposable, positiva o negativa, corresponent a resultats extracooperatius. Tipus de gravamen general.
- Llibertat d'amortització dels elements d'actiu fix nou amortitzable adquirits en els tres primers anys a partir de la data d'inscripció al Registre. Amb el límit del saldo del compte de resultats cooperatius disminuït en les aplicacions obligatòries al FRO i a la participació del personal assalariat.
- La llibertat d'amortització és compatible amb la deducció per inversions.
- Bonificació del 50% de la quota íntegra.

COOPERATIVA PROTEGIDA

- Bonificació en el 95% de la quota i dels recàrrecs de l'Impost sobre activitats econòmiques.
- Bonificació en el 95% de la quota i dels recàrrecs de l'Impost sobre béns immobles, corresponents als béns de naturalesa rústica de les cooperatives agràries i d'explotació comunitària de la terra.
- Les operacions de fusió o escissió de cooperatives, gaudeixen dels beneficis fiscals per llei, en el seu grau màxim.

COOPERATIVA ESPECIALMENT PROTEGIDA

- Bonificació en el 95% de la quota i dels recàrrecs de l'Impost sobre activitats econòmiques.
- Bonificació en el 95% de la quota i dels recàrrecs de l'Impost sobre béns immobles, corresponents als béns de naturalesa rústica de les cooperatives agràries i d'explotació comunitària de la terra.
- Les operacions de fusió o escissió de cooperatives, gaudeixen dels beneficis fiscals per llei, en el seu grau màxim.

- Les exempcions i bonificacions s'apliquen sense necessitat de declaració administrativa prèvia.
- Quan incorri en causa de pèrdua dels beneficis fiscals s'hi aplica el règim tributari general (tributa en societats al tipus general i es priva dels beneficis fiscals gaudits en l'exercici econòmic que es produeixi).
- Si escau, s'hi apliquen les sancions, infraccions i interessos de demora.
- La Inspecció de Tributs del Ministeri d'Economia i Hisenda ha de comprovar que concorren les circumstàncies per gaudir dels beneficis fiscals, i practica la regularització que resulti procedent.
- El resultat de la inspecció es comunica a les corporacions locals i comunitats autònomes, quan tingui transcendència als tributs que aquestes gestionin.

ALTRES ASPECTES FISCALS DE LES COOPERATIVES I ELS SEUS SOCIS

- Es consideren rendiments de capital els retorns cooperatiu que estan subjectes a retenció.
- No es dedueixen de la base imposable les pèrdues atribuïdes als socis.
- Les variacions patrimonials derivades de transmissió o reemborsament de les aportacions:
 - Import reintegrado
 - Cost d'adquisició + quota d'ingrés + pèrdues satisfetes en metàl·lic.

- Els socis (persones físiques o jurídiques) de les cooperatives protegides tenen una deducció, del 10% dels retorns cooperatius percebuts, en la quota de l'IRPF o en l'Impost de societats, si escau.
- Quan la cooperativa de la qual es percebin els retorns sigui especialment protegida aquesta deducció és del 5% (perquè han pagat menys impost).

CONCLUSIÓ

- **BENEFICIOSA PER A LA SOCIETAT COOPERATIVA:**
 - El benefici tributa a un tipus menor
 - Genera FRO, finançament no exigible
 - Genera FEPC perquè els socis decideixin com gastar-lo.
- **PERSONALMENT EL SOCI POT PERCEBRE MÉS DINERS EN UNA SOCIETAT MERCANTIL PER LA NO EXISTÈNCIA DEL FRO I EL FEPC.**

- Reformes de la legislació cooperativa, estatal i autonòmica i de la Llei de l'Impost sobre Societats
- Necessitat de reforma i/o adaptació d'alguns aspectes de les lleis de règim fiscal.
- Activitat de la Comissió Europea en matèria d'ajuts d'Estat
- Reacció de representants del sector: revisió del règim fiscal vigent i elaboració de propostes de millora

- Necessitat d'un règim especial per a les cooperatives per la seves peculiaritats jurídiques.
- Creació d'uns fonaments comuns basats en ajustaments.
- Proporcionalitat entre les normes fiscals i les particularitats cooperatives.
- Respectar, almenys, el diferencial de pressió fiscals habitual a favor de les cooperatives.
- Ha de tenir en compte la tributació integrada cooperativa-soci.

Més informació:

www.aracoop.coop

Tel. 93 318 81 62

info@aracoop.coop

MOLTES GRÀCIES!!!

